

Etiopien

– Äktenskap och vårdnad

Om rapporten

Denna rapport är skriven i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation \(2008\)](#). Den är en opartisk presentation av tillförlitlig och relevant landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänna förhållanden eller där Lifos expert är en källa, vilket i så fall anges. För att få en så fullständig bild som möjligt bör rapporten inte användas exklusivt som underlag i samband med avgörandet av ett enskilt ärende utan tillsammans med andra källor.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och Lifos har ingen avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Lifosrapport: Etiopien – Äktenskap och vårdnad

2019-04-09, version 1.0

Lifos – Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet

© Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2019

Omslagsbild: Wikimedia Commons

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1. English summary.....	4
2. Inledning	4
3. Allmänt om familjerätt i Etiopien	5
4. Äktenskap.....	7
4.1. Polygami.....	9
5. Vårdnad	10
5.1. Barn födda utom äktenskapet	10
5.2. Tillskriva faderskap	11
5.3. Skilsmässa	11
5.4. Anhöriga och syskon som vårdnadshavare	12
6. Tvister i religiösa och traditionella domstolar	12
7. Registrering av äktenskap och födsel.....	14
7.1. Vital Events Registration Agency (VERA).....	14
7.2. Äktenskap	15
7.3. Födelse.....	16
7.4. Registrering av flyktningbarn.....	17
Källförteckning	18

1. English summary

This report focuses on marriage and child custody legislation as well as court system and administrative procedures, such as registration of birth and marriage. The information primarily derives from the Ethiopian Constitution, the Revised Family Code and open source reports covering different topics related to the regulations on marriage and child custody.

The Ethiopian Constitution from 1995 and the Revised Family Law from 2000 in combination set out a solid legal framework concerning marriage and child custody. However, it also creates a legal pluralism as the regulations and laws on family issues derive from various legal sources. The Revised Family Law is applicable in Addis Abeba and Dire Dawa while the regional States have authority and jurisdiction within its own territory. In addition, the constitution gives jurisdiction to customary and religious laws and courts in family matters. These laws and courts are applicable once the parties recognises its jurisdiction. A complex situation arises as there is no clear order between the various courts making it difficult for citizens as well as practitioners to foresee the hierarchy of courts.

2. Inledning

Denna rapport om äktenskap och vårdnad av barn i Etiopien har tagits fram efter att Migrationsverkets operativa verksamhet identifierat ett behov av information kring familjerättsliga regler i Etiopien.

Rapporten syftar till att redogöra för rättsregler och administrativa processer avseende äktenskap och vårdnad i Etiopien. Inom ramen för syftet belyses även kontextuell information, om än i begränsad omfattning. Rapporten gör emellertid inte anspråk på att vara uttömmande avseende tillämpliga rättsregler eller annan information kring äktenskap och vårdnad i Etiopien. Information har hämtats från öppna källor.

Något som bör betonas gällande den etiopiska kontexten är att rättssystemet är pluralistiskt vilket medför att familjerättsliga frågor inte sällan löses utifrån olika perspektiv och rent av är i konflikt med varandra. Tillämplig lag beror på en mängd faktorer såsom hemvist, religion, sociala strukturer m.m. vilket skapar ett komplext och svåröverskådligt rättssystem. Att den etiopiska lagstiftningen saknar en tydlig hierarki gällande de olika rättsliga instanserna försvårar situation då såväl medborgare såsom rättslärda inte vet vad som är högsta instans. Detta blir särskilt viktigt i en kontext där de flesta människor på den etiopiska landsbygden än idag i första hand använder sig av sedvanerättsliga och religiösa instanser.

3. Allmänt om familjerätt i Etiopien

Etiopien är en federation bestående av nio delstater och två federalt administrerade storstadsområden, Addis Abeba och Dire Dawa. Enligt den etiopiska konstitutionen har delstaterna behörighet i familjerättsliga frågor. Det får till följd att den federala lagstiftningen är en av flera rättskällor som reglerar etiopisk familjerätt. Andra rättskällor är regional lagstiftning och sedvanerätt.¹

Den etiopiska konstitutionen från 1995 innehåller flera viktiga principer för att skydda familjen, däribland tydliga referenser till kvinnor och barn. Dessutom inkluderar lagen uttryckligen flera konventioner om mänskliga rättigheter.² På flera håll i lagen framhävs lika rättigheter mellan kvinnor och män i alla familjerelaterade situationer. I en artikel publicerad i *Haramaya Law Review* 2015 förklaras att de många hänvisningarna till kvinnor och mäns lika rättigheter har uppkommit till följd av att traditionella beteenden, sprunget ur sedvana och religion, systematiskt diskriminerat kvinnor.³

År 2000 ratificerade det etiopiska parlamentet en reviderad familjelag, *the Revised Family Code*, för den federala förvaltningen. Den federala lagen tillämpas i de federala områdena, Addis Abeba och Dire Dawa. Delstaterna har i sin tur befogenhet att utforma familjerätten på regional nivå och därmed jurisdiktion för frågan inom respektive region. Sju av nio delstater har antagit regionala familjelagar.⁴ De delstater som antagit familjelagar uppges vara Amhara, Oromia, Tigray, SNNP (Southern Nations, Nationalities and Peoples), Benishangul-Gumuz, Gambella och Harari. Däremot uppges Afar-

¹ Sisay, G., Mulugeta, "Departure of ethiopian family laws: the need to redefine the place of societal norms in family matters", i *Haramaya Law review*, vol. 4, nr 1, 2015, s. 89–90, <https://www.ajol.info/index.php/hlr/article/view/148619> (hämtad 2019-01-21 Aneme, A., Girmachew, *Introduction to the Ethiopian Legal System and Legal Research*, GlobaLex, Hauser Global Law School Program, 2010, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/Ethiopia.html#religiouscourts>, (hämtad 2019-03-19); Wourji, W., Tsehai, "Coexistence between the Formal and Informal Justice System in Ethiopia: Challenges and Prospects", i *African Journal of Legal Studies*, Vol. 5, nr 3, 2012, s. 287, https://brill.com/view/journals/ajls/5/3/article-p269_3.xml?lang=en, (hämtad 2019-03-20).

² Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, 1995-08-21, art. 13, <https://www.refworld.org/docid/3ae6b5a84.html> (hämtad 2019-01-24).

³ Sisay, G., Mulugeta, 2015, s. 88.

⁴ Ibid., s. 89 ff.

och Somaliregionen ännu inte ha antagit någon regional familjelag.⁵ I de två regionerna gäller istället *Civil Code* från 1960.⁶

Implementeringen av den federala lagen och de regionala familjelagarna har enligt uppgift genomförts i olika perioder där Addis Abeba, Amhara, Dire Dawa, Oromia och Tigray var först ut 2000–2005.⁷

Lifos har inte tillgång till samtlig regional familjelagstiftning och kan inte med fullständighet redogöra för när lagarna trätt i kraft eller i detalj redogöra för på vilka områden den federala och de regionala lagarna skiljer sig åt. De regionala familjelagarna är i de flesta avseenden i överensstämmelse med den federala lagen. Att det finns variation i familjerätten på regional och federal nivå illustreras av den regionala familjelagen i SNNP som till skillnad från den federala lagen exempelvis reglerar förlovning (t.ex. att den som bryter en förlovning blir ansvarig för ekonomisk kompensation) och uppställer andra beviskrav för äktenskap i händelse av att äktenskapsbevis saknas (där intygande av fyra personer som bevittnat äktenskapets ingående krävs).⁸ Lifos kan också konstatera att Amharas familjelag från 2003 innehåller en skrivning som inte finns i den federala lagen gällande vårdnad vid skilsmässa; enligt den regionala lagen tillfaller då vårdnaden modern om barnet är under fem år.⁹ Detsamma gäller för Oromias familjelag.¹⁰

⁵ European Centre for Minority Issues, *Women, Ethno-Cultural Communities and the State in Ethiopia*, 2017, s. 17, 25 (fotnot 86 och 87),

http://www.ecmi.de/uploads/tx_ifpubdb/Working_Paper_100.pdf (hämtad 2019-01-21); Sisay, G., Mulugeta, 2015, s. 89–90; Government of Ethiopia, *Eighth periodic report submitted by Ethiopia under article 18 of the Convention, due in 2015*, 2017-12-18, s. 23, 24,

https://www.ecoi.net/en/file/local/1424869/1930_1519128040_n1744773.pdf (hämtad 2019-01-21).

⁶ UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Marriage Registration*, (odaterad), <https://data.unicef.org/resources/crvs/ethiopia/> (hämtad 2019-03-11).

⁷ The World Bank, *Strengthening Economic Rights and Women's Occupational Choice: The Impact of Reforming Ethiopia's Family Law*, 2013, s. 15, <http://documents.worldbank.org/curated/en/259861468021600567/pdf/WPS6695.pdf> (hämtad 2019-01-23).

⁸ Afesha Nigussie, "Major Differences between the Revised 'Federal' and SNNP Regional State Family Codes", i *Mizan Law Review*, vol. 11, nr 2, 2017, s. 412–414, 419, <https://www.ajol.info/index.php/mlr/article/viewFile/168665/158136> (hämtad 2019-01-23).

⁹ Amhara National Regional State, *The Amhara National Regional Family Code Approval Proclamation No. 79/2003*, 2003-06-25, s. 922, art. 124, ladda ned pdf:en "Amhara Regional State Family Code" via <https://www.abysinnialaw.com/codes-commentaries-and-explanatory-notes?start=0> (hämtad 2019-01-23). Jfr med art. 113 i den federala lagen: Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Proclamation No. 213/2000 of 2000, The Revised Family Code*, 2000-07-04, art. 113, <https://www.refworld.org/docid/4c0ccc052.html> (hämtad 2019-01-23).

¹⁰ Degol, Aron & Dinku, Shimelis, "Notes on the Principle 'Best Interest of the Child': Meaning, history and its place under Ethiopian law", i *Mizan Law Review*, vol. 5, nr 2, 2011, s. 334, <https://www.ajol.info/index.php/mlr/article/view/145487> (hämtad 2019-01-23).

4. Äktenskap

Enligt den etiopiska konstitutionen och den federala familjelagen från 2000 kan äktenskap ingås borgerligt, religiöst eller enligt traditionell sedvana.¹¹ Enligt Etiopiens konstitution har kvinnor och män lika rättigheter när äktenskap ingås, under tiden äktenskapet pågår och vid skilsmässa.¹² Den federala familjelagens genomslag i regional lag kan bl.a. belysas av artikel 12 i Amharas familjelag som tillika erkänner borgerliga, religiösa och traditionella äktenskap.¹³

Ett giltigt äktenskap ska enligt den federala lagen bland annat ingås med samtycke och uppfylla ålderskravet om 18 år för att vara giltigt. Lagen medger dock att man kan ansöka om dispens för att ingå äktenskap från 16 års ålder. Dispens kan sökas av de framtida makarna eller deras vårdnadshavare hos den etiopiska justitieministern.¹⁴ Artonårsgränsen för äktenskap gäller även i samtliga existerande regionala lagar.¹⁵ I Afar- och Somaliregionen som ännu inte antagit en ny familjelag gäller reglerna i *Civil Code* från 1960 i vilken äktenskap är giltigt från 15 år.¹⁶

Vidare, enligt artikel 28 i den federala lagen, ska äktenskapet registreras oavsett vilken form den ingåtts i, varefter äktenskapsbevis till makarna utfärdas. Samma lydelse om registrering av äktenskap återfinns i Amharas familjelag.¹⁷ Registrering ska ske inom 30 dagar men detta följs i praktiken sällan. Enligt en källa till Landinfo genomförs registreringen i de flesta fall först när ett behov av ett formellt äktenskapsintyg uppstår.¹⁸ En senare registrering är godkänd enligt lag.¹⁹

¹¹ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 1995-08-21, art. 34; Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 1–4.

¹² Alemu, Girmachew & Birmeta, Yonas, *Handbook on the Rights of the Child in Ethiopia*, Addis Abeba University, 2012, s. 85, <https://resourcecentre.savethechildren.net/sites/default/files/documents/6630.pdf> (hämtad 2019-03-18); Solomon, A. Getahun & Wudu K, Tafete, *Culture and Customs of Ethiopia*, Greenwood, Santa Barbara, California, 2014, s. 144.

¹³ Amhara National Regional State, s. 912, art. 12.

¹⁴ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 6–7.

¹⁵ UN Human Rights Committee, *Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant; First periodic report of States parties; Ethiopia*, 2009-10-22, s. 36,

https://www.ecoi.net/en/file/local/1131859/470_1279186941_g0945782.pdf (hämtad 2019-01-24). Se även Amhara National Regional State, s. 912, art.18.

¹⁶ UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Marriage Registration*, (odaterad).

¹⁷ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 28; Amhara National Regional State, s. 914, art. 39.

¹⁸ Landinfo, *Etiopia: Forvaltningsstruktur og dokumenter*, 2014, s. 22, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=31509> (hämtad 2019-03-20).

¹⁹ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 29.

Många äktenskap ingås också i strid med ålderskravet, i synnerhet gäller det i rurala områden.²⁰ Lagstiftningen har dock haft ett visst genomslag i detta avseende. I en rapport av Världsbanken framgår det att genomsnittsåldern för första äktenskapets ingående har ökat i de regioner som i ett tidigt skede (2000–2005) genomförde ålderskravet efter federal lag. De delstater som anslutit senare har inte i lika hög grad höjt genomsnittsåldern för första äktenskapet.²¹ Den senaste uppskattningen från FNs barnfond (UNICEF) är att 40 procent av landets unga kvinnor ingår äktenskap före 18 års ålder. Det totala antalet kvinnor som gifter sig som barn uppskattas till 15 miljoner varav 6 miljoner av dessa tros ha skett före 15 års ålder. Förekomsten av barnäktenskap varierar bland de etiopiska regionerna, t.ex. är antalen som högst i Somali, Afar och Bnishangul Gumuz (över 50 procent).²² Det framgår inte av det material Lifos gått igenom om myndigheterna, inklusive domstolarna, i praktiken ändå erkänner barnäktenskap i alla praktiska hänseenden. Landinfo skriver emellertid att ordförande för en av landets ledande kvinnoorganisationer, Ethiopian Women's Lawyers Association (EWLA), uppgett att hon aldrig hört att äktenskap ska ha blivit ogiltigförklarade eller upplösta med hänvisning till att äktenskapet ingåtts i strid med ålderskravet i den reviderade familjelagen. Hennes uppfattning är snarare att äktenskapet är giltigt när kompetent myndighet utfärdat äktenskapsbeviset efter att makarna fyllt 18 år. Är makarna under 18 år vid registreringstillfället kommer inget äktenskapsbevis utfärdas med mindre att makarna fått dispens från ålderskravet.²³

Enligt den reviderade familjelagen ska alla äktenskap som ingås registreras vid behörig civil instans (*officer of civil status*), oaktat i vilken form äktenskapet ingåtts.²⁴ Representanten som registrerar äktenskapet har också en skyldighet att utfärda äktenskapsbevis till makarna. Mer information om vad som krävs vid registrering finns i kapitel [Registrering av äktenskap och födsel](#).

För att ett traditionellt eller religiöst äktenskap ska ha ingåtts enligt den reviderade familjelagen krävs att mannen och kvinnan genomgått de handlingar eller riter som krävs för att äktenskapet ska anses som giltigt enligt deras seder och/eller religion.²⁵

Den etiopiska konstitutionen från 1995 erkänner inte bara sedvanerätt och religiösa lagar utan också traditionella och religiösa domstolar i familjeärenden och privata ärenden för tvistande parter som erkänner dess

²⁰ Landinfo, *Etiopia: Alderskrav og ekteskapsinngåelse*, 2016, s. 2, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Etiopia-Alderskrav-og-ekteskapsinngåelse.pdf> (hämtad 2019-01-23).

²¹ The World Bank, 2013, s. 25 ff.

²² UNICEF, *Ending Child Marriage: A profile of progress in Ethiopia*, 2018, s. 5, https://www.unicef.org/ethiopia/sites/unicef.org.ethiopia/files/2018-10/Child%20Marriage%20Ethiopia-%20online%20version_0.pdf (hämtad 2019-03-21).

²³ Landinfo, 2016, s. 3.

²⁴ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 29(1).

²⁵ Ibid., art. 3–4.

jurisdiktion.²⁶ Information om tvistlösning finns i kapitel [Tvister i religiösa och traditionella domstolar](#).

4.1. Polygami

Att vara gift med fler än en person åt gången, s.k. polygami eller månggifte, är inte tillåtet i Etiopien. Den reviderade familjelagen stipulerar att en person inte ska ingå i äktenskap om hen redan är gift.²⁷ Av de sju regionala familjelagarna innehåller alla utom den som antagits i Harari samma förbud.²⁸ Dessutom innehåller strafflagen från 2005 ett uttryckligt förbud mot polygami. Förbudet avser bägge parter, d.v.s. både den person som redan är gift och vill ingå ytterligare ett äktenskap men även den person som vill ingå äktenskap med vetskap om att den andra parten redan är gift.²⁹

Trots förbudet förekommer emellertid polygami i Etiopien.³⁰ Strafflagen innehåller nämligen ett undantag från regeln avseende polygama äktenskap som ingåtts religiöst eller traditionellt, och erkänns därmed.³¹

I den senaste nationella undersökningen (Demographic and Health Surveys) företagen 2016 av landets statistiska centralbyrå rapporterar 11 procent av kvinnorna 15–49 år att deras makar har fler än en hustru. Det förekommer emellertid regionala skillnader, i Somaliregionen är andelen högst med 29 procent som uppgett att deras makar har fler än en hustru medan det i Amhararegionen endast är 1 procent.³²

²⁶ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 34(5); Abdo, Muradu & Abegaz, Gebreyesus, *Customary Law – Teaching Material*, Justice and Legal System Research Institute, 2009, s. 117, https://ethiopianlaw.weebly.com/uploads/5/5/7/6/5576668/customary_law.pdf (hämtad 2019-03-18).

²⁷ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 11.

²⁸ Fulas, A. Dureti, *Master thesis - The Legal Framework Regulating Polygamy in Ethiopia: An assessment In Light of Liberal Feminist Legal Theory and International Human Rights Law*, Lunds universitet, 2018, s. 53 ff., <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=8954047&fileId=8954052> (hämtad 2019-04-05).

²⁹ *The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, Proclamation Nr. 414/2004*, 2005-05-09, art. 650(1), <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/et/et011en.pdf>, (hämtad 2019-03-18).

³⁰ Ashagrie, Aschalew, "The Effect of Bigamous Marriage on Distribution of Marital Property in Ethiopia: A Case comment", i *Journal of Ethiopian Law*, vol. 25, nr 2, 2012, s. 237, <https://journals.co.za/content/jel/25/2> (hämtad 2019-03-20); Zewde Bahru & Pausewang Siegfried, *Ethiopia – The Challenge of Democracy from Below*, Nordiska Afrikainstitutet och Forum for Social Studies, 2002, s. 180; Fulas, A. Dureti, 2018, s. 50.

³¹ *The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, 2005-05-09, art. 651.

³² Demographic and Health Surveys (DHS) Program, *Ethiopia*, 2016, s. 66, <https://dhsprogram.com/publications/publication-fr328-dhs-final-reports.cfm> (hämtad 2018-11-13).

5. Vårdnad

Vårdnadsförhållanden regleras liksom äktenskapet i den federala familjelagen samt i regionala lagar.³³ Enligt den reviderade familjelagen bestäms vårdnaden av ett barn enligt lag, testamente eller vid domstol.³⁴ Utgångspunkten är att föräldrar till ett barn har gemensam vårdnad såväl under äktenskapet som vid separation och skilsmässa.³⁵

Den federala familjelagen stipulerar att i händelse av en förälders dödsfall, eller där en förälder inte bedöms tillräcklig för att fullfölja ansvaret som åligger en förälder, ska den gemensamma vårdnaden övergå till ensam vårdnad till den kvarvarande föräldern.³⁶ En förälder kan även i sitt testamente skriva vem som ska överta vårdnaden för barnet. Regeln (möjligheten) har sitt ursprung i att föräldrarna förväntas veta vem som är bäst lämpad att ta hand om deras barn och för att undvika att barnet hamnar hos någon som inte kan fullfölja ansvaret.³⁷

Lagen innehåller även en möjlighet för släktingar till barnet att bli vårdnadshavare. Möjligheten uppstår när ingen av föräldrarna längre är i livet och om det inte framgår av föräldrarnas testamente vem de utnämnt till vårdnadshavare för sitt barn.³⁸

5.1. Barn födda utom äktenskapet

Den etiopiska federala familjelagen tillskriver modern ensam vårdnad i fall då fadern är okänd.³⁹ Gemensam vårdnad är däremot utgångspunkten när barnet föds utanför äktenskapet men då fadern är känd. Fadern tillskrivs gemensam vårdnad vid samboskap. I andra fall kan fadern få gemensam vårdnad genom ett s.k. erkännande där mannen inför behörig myndighet förklarar sig som fader till barnet.⁴⁰

Lagen erkänner inte andra typer av relationer än äktenskap och samboskap där parterna bor tillsammans under äktenskapliga förhållanden.⁴¹ I relationer som inte faller under föregående kategorier stipulerar lagen att modern får ensam vårdnad.⁴²

För mer information, se kapitlet [Tillskriva faderskap](#).

³³ Sisay, G., Mulugeta, 2015, s. 89 ff.

³⁴ Alemu, Girmachew & Birmeta, Yonas, 2012, s. 99 ff.

³⁵ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 219.

³⁶ Ibid., art. 220(1).

³⁷ Alemu, Girmachew & Birmeta, Yonas, 2012, s. 99.

³⁸ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 225– 226.

³⁹ Ibid., art. 220(2).

⁴⁰ Ibid., art. 125– 126, 130, 132– 133.

⁴¹ Ibid., art. 99.

⁴² Ibid., art. 107.

5.2. Tillskriva faderskap

Ett faderskap bedöms efter den relation en man haft med modern till barnet under den tidsperiod då barnet tillkom. Om ett barn tillkommit inom ramen för ett äktenskap eller samboskap tillskrivs maken eller sambon faderskapet till barnet.⁴³

Faderskap kan också uppkomma genom ett s.k. erkännande där en man förklarar att han ser sig själv som fadern till ett barn.⁴⁴ Ett erkännande ska göras hos behörig statlig funktion⁴⁵. Om fadern till barnet har avlidit eller inte är i stånd att framföra erkännandet, kan någon av faderns föräldrar framföra budskapet i faderns ställe.⁴⁶

Under vissa omständigheter kan domstol besluta om faderskap. Det gäller specifika situationer där faderskap inte gått att fastställa enligt ovan nämnda regler. Det handlar t.ex. om när en kvinna blivit gravid som ett resultat av våldtäkt. Det kan också röra sig om fall där en man använt sin auktoritet eller lovat ingå äktenskap, eller på annat vis medvetet vilseletts kvinnan att inleda en sexuell förbindelse.⁴⁷

I en rapport från Danish Immigration Service (DIS) från 2018 beskrivs bl.a. att fall rörande vårdnad som uppkommer efter att sambopar separerar sällan regleras i domstol. Om så ändå blir fallet och fadern inte vill erkänna faderskap, kommer vårdnaden tillfalla modern.⁴⁸

Vid tvist och då barnet är äldre än tio år är det enligt uppgift även vanligt att domstolen tar barnets egen önskan om var hen vill bo i beaktande innan den avgör vem som får vårdnaden.⁴⁹

Faderskapet ska i normalfallet framgå på ett barns födelsebevis.⁵⁰

5.3. Skilsmässa

Utgångspunkten i den etiopiska lagstiftningen är att föräldrar till ett barn har gemensam vårdnad såväl under äktenskapet som vid separation och skilsmässa.⁵¹ I första hand förväntas föräldrarna nå en överenskommelse om

⁴³ Ibid., art. 125– 126, 130.

⁴⁴ Ibid., art. 132.

⁴⁵ Ibid., art. 133.

⁴⁶ Ibid., art. 135.

⁴⁷ Ibid., art. 143.

⁴⁸ Danish Immigration Service (DIS), *Ethiopia: Documents and citizenship*, 2018, s. 10 ff., <https://www.refworld.org/docid/5beacd6c4.html>, (hämtad 2019-03-19).

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Birth Registration*, (odaterad), <https://data.unicef.org/resources/crvs/ethiopia/>, (hämtad 2019-03-11).

⁵¹ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 219.

vårdnad även om de separerar eller skiljer sig. Om föräldrarna inte kan komma överens om vem som ska ha vårdnaden ska domstolen som fattade beslut om skilsmässa även besluta i vårdnadsfrågan.⁵²

OECD Development Centre's Social Institutions & Gender Index (SIGI) skriver i sin landprofil att vårdnad ges till den förälder som verkar bäst lämpad men att det i praktiken oftast är modern som får vårdnaden vid en skilsmässa. Fadern blir istället underhållsskyldig till dess att barnet fyller 18 år eller till dess att behov inte finns längre. Tidigare kunde endast män vara familjens överhuvud men den regleringen är ändrad i den nya reviderade familjelagen från 2000 som tillerkänner kvinnor och män lika rättigheter som föräldrar och som familjens överhuvud.⁵³

5.4. Anhöriga och syskon som vårdnadshavare

Den etiopiska familjelagen innehåller en möjlighet för anhöriga till barn att bli vårdnadshavare. Möjligheten uppstår när ingen av föräldrarna längre är i livet och om det inte framgår av föräldrarnas testamente vem de utnämnt till vårdnadshavare för sitt barn. De anhöriga som direkt åsyftas är äldre släktingar, myndiga syskon, eller föräldrars syskon.⁵⁴

Lagen innehåller även regler som öppnar upp för att en underårig person ska kunna träda in som vårdnadshavare för yngre syskon om föräldrarna inte längre är i livet. En omyndig person kan få bestämmanderätt, s.k. emancipation efter 14 års ålder. Vem som helst med intresse i frågan har rätt att vända sig till domstol för beslut om emancipation av den omyndige. Domstolen får fatta beslut efter att ha övervägt de specifika förhållandena i ärendet, anledningen till ansökan och efter bedömning om beslutet ligger i linje med barnets bästa. En person som fått bestämmanderätt är därefter att betrakta som myndig i lagens mening. Vid en situation där ett omyndigt barn förlorat båda föräldrarna får således ett myndigt syskon ta över vårdnaden. Av det följer att ett äldre syskon kan, utifall hen myndigförklarats, få vårdnaden av yngre syskon från och med 14 års ålder.⁵⁵

6. Tvister i religiösa och traditionella domstolar

I kapitel 5 redogörs för den regionala familjelagstiftningen. Det är de regionala domstolarna som har jurisdiktion vid tvister som rör familjen.

⁵² Ibid., art. 220– 221.

⁵³ OECD Development Centre's Social Institutions & Gender Index (SIGI), *Country Profiles – Ethiopia*, (odaterad), s. 1, <https://www.genderindex.org/wp-content/uploads/files/datasheets/ET.pdf>, (hämtad 2019-03-18); Alemu, Girmachew & Birmeta, Yonas, 2012, s. 86– 87; Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art 49– 50.

⁵⁴ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 225– 226.

⁵⁵ Ibid., art. 225, 312– 313.

Emellertid föreligger en situation där flera juridiska system har möjlighet att avgöra en familjerättslig tvist eftersom den etiopiska konstitutionen även erkänner traditionella och religiösa lagar. För att sedvanerätt eller religiös rätt ska appliceras krävs dock att alla parter är överens om att den ska tillämpas i ett enskilt ärende. Därutöver tillkommer en reglering om att traditionella och religiösa domstolar officiellt måste erkännas och etableras av lagstiftaren.⁵⁶

Den enda religiösa domstol som hittills både erkänts och etablerats är shariadomstolar som således existerar vid sidan av de civila domstolarna. I shariadomstolarna avgörs ärenden baserat på religiösa traditioner och principer.⁵⁷ Muslimer utgör ungefär en tredjedel av Etiopiens befolkning och följer främst rättsläran *Shafi'*.⁵⁸ Det förekommer emellertid även andra rättsläror.⁵⁹ Shariadomstolarna finns på både federal och regional nivå och är uppbyggt enligt en instansordning om tre steg: *First Instance Court*, *High Court* och *Supreme Court*.⁶⁰

Domstolarna som avgör frågor enligt sedvana är inte etablerade enligt lag såsom shariadomstolarna, däremot är de erkända av konstitutionen. Domstolarnas status och auktoritet härrör från tradition och lokala sedvanor; det är t.ex. inte ovanligt att de har sitt ursprung i traditionella råd av äldre människor (*traditional elders councils*) och fungerar mer som en moralisk vägvisare än en juridisk instans. De traditionella domstolarna används frekvent på den etiopiska landsbygden. Namnen på de traditionella domstolarna skiljer sig åt; i Amhara kallas den t.ex. *Shemagelle* och i Tigray *Bavito* eller *Abo Gereb*. I Oromia heter domstolen istället *Luba Basa*.⁶¹

Det framhålls i flera källor att både religiös rätt och sedvanerätt reflekterar sociala strukturer i samhället liksom andra dominerande intressen, vilket gör att utslagen i dessa system riskerar att vara i strid mot kvinnor, barns och minoriteters intressen.⁶² Detta samtidigt som kvinnor exempelvis av sociala och ekonomiska skäl primärt vänder sig till sedvanerättsliga och religiösa

⁵⁶ Ibid., 34 (5); Sisay, G., Mulugeta, 2015, s. 99; Solomon, A. Getahun & Wudu K, Tafete, 2014, s. 144.

⁵⁷ Aneme, A., Girmachew, 2010; Wourji, W., Tsehai, 2012, s. 287.

⁵⁸ Utrikespolitiska Institutet, *Etiopien – Religion*, 2016, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/religion/>, (betaltjänst, hämtad 2019-03-19); "Child Custody in Classic Islamic Law and Laws of Contemporary Muslim World (An Analysis)", i *International Journal of Humanities and Social Science*, vol. Rafiq, Aayesha, s. 274, http://www.ijhssnet.com/journals/Vol_4_No_5_March_2014/29.pdf, (hämtad 2019-03-19); An-Na'im, A. Abdullahi, *Islamic Family Law – Ethiopia*, Emory University School of Law, 2015, <https://scholarblogs.emory.edu/islamic-family-law/home/research/legal-profiles/ethiopia-federal-democratic-republic-of/>, (hämtad 2019-03-15).

⁵⁹ Abdo, Mohammed, "Legal Pluralism, Sharia Courts, and Constitutional Issues in Ethiopia", *Mizan Law Review*, vol.5, nr1, 2011, s. 90, <http://www.ajol.info/index.php/mlr/article/viewFile/68769/56835> (hämtad 2019-04-05).

⁶⁰ Uhlig Siegbert, Appleyard David, Bausi Alessandro, Hahn Wolfgang & Kaplan Steven, *Ethiopia – History, Culture and Challenges*, Michigan State University Press, 2017, s. 81.

⁶¹ Aneme, A., Girmachew, 2010.

⁶² Sisay, G., Mulugeta, 2015, s. 88ff; Abdo, Muradu & Abegaz, Gebreyesus, 2009, s. 117.

instanser.⁶³ I ett utbildningsmaterial om sedvanerätt i Etiopien, publicerat med stöd av Justice and Legal Systems Research Institute, framgår även att i de få fall som kvinnor faktiskt vänder sig till det statliga systemet grundar det sig i att de religiösa rättsinstanserna inte tillgodoser deras sociala och ekonomiska rättigheter.⁶⁴

Det framförs kritik från flera håll mot det etiopiska pluralistiska rättssystemet. I en rapport från Danish Institute for Human Rights anmärks t.ex. mot att det inte finns någon tydlig ordning för hierarkin av de erkända och etablerade domstolarna. Det medför i sin tur en otydlighet avseende vilken som är slutlig instans.⁶⁵

7. Registrering av äktenskap och födsel

Det finns två lagar som reglerar frågor kring registrering av barns födelse, äktenskap och dödsfall, *Proclamation No.760/2012* och *Proclamation No.1049/2017*.⁶⁶

Registrering av äktenskap och födsel har under de senaste decennierna skett på lokal nivå inom den centrala administration, vid den s.k. *kebelen*.⁶⁷ Sedan 2016 har Etiopien påbörjat digitalisering av registrering av viktiga händelser, såsom äktenskap, födelse, dödsfall m.m.

7.1. Vital Events Registration Agency (VERA)

I augusti 2016 etablerades en ny myndighet i Etiopien för att underlätta registreringen av viktiga händelser såsom födelse, dödsfall, äktenskap och skilsmässa.⁶⁸ Enligt UNICEF Etiopien innebär satsningen att landet successivt övergår till ett elektroniskt civilt registreringssystem från dagens pappersbaserad system.⁶⁹

⁶³ Abdo, Muradu & Abegaz, Gebreyesus, 2009, s. 117; Danish Institute for Human Rights (DIHR), *Customary Laws in Ethiopia: A Need for Better Recognition?*, 2012, s. 27, https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/ayalew_report_ok.pdf, (hämtad 2019-03-15).

⁶⁴ Abdo, Muradu & Abegaz, Gebreyesus, 2009, s. 117.

⁶⁵ Danish Institute for Human Rights (DIHR), 2012, s. 28.

⁶⁶ Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Proclamation No. 760/2012*, 2012-08-22, <https://data.unicef.org/wp-content/uploads/2017/12/proclamation-no-760-2012-registration-of-vital-events-and-national-identity-card-proclamation.pdf> (hämtad 2019-03-11); Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Proclamation No. 1049/2017*, 2017-08-07, <https://data.unicef.org/wp-content/uploads/2017/12/Proclamation-no.-1049-of-2017.pdf> (hämtad 2019-03-11).

⁶⁷ Landinfo, 2014, s. 9 ff.

⁶⁸ UNICEF Ethiopia, *Ethiopia: Vital event registration launched*, 2016-08-25, <https://unicefethiopia.org/2016/08/25/ethiopia-conventional-vital-events-registration-launched/>, (hämtad 2019-03-11).

⁶⁹ Global Financing Facility, *Investing in civil registration and vital statistics system for improved human rights and enhanced data*, 2017,

I UNICEFs årsrapport för 2017 beskrivs hur organisationen med framgång stöttat initiativet för att öka kvaliteten och registreringstakten.⁷⁰

Enligt DIS som företagit en utredningsresa till Etiopien 2018 uppger källor på plats i landet att de tvivlar på att VERA registrerar alla händelser korrekt. Det framfördes även skepticism mot de metoder som används för att förebygga riggning av ID-handlingar. Det är fullt möjligt menade källorna att nya handlingar innehåller felaktiga uppgifter, men att det för den skull inte innebär att handlingen är falsk. I Etiopien kan det finnas flera anledningar såsom praktiska och geografiska till att man använder sig av informella kanaler istället för formella. Utbredd korruption inom alla nivåer inom det etiopiska samhället bidrar också till förekomsten av handlingar med felaktiga uppgifter.⁷¹

Av de källor Lifos konsulterat framgår inte med tydlighet om VERA-systemet i dagsläget fullt ut ersatt de tidigare kebeleregistreringarna.

7.2. Äktenskap

Ett äktenskap ska enligt lag registreras hos *Office for Civil Status*. Den institutionen har emellertid aldrig etablerats i Etiopien och ansvaret att utfärda äktenskapsbevis har istället ålagts den lokala förvaltningen, *kebelen*.⁷²

Enligt UNICEF måste båda makarna närvara för att en registrering ska kunna genomföras. Båda makarna måste dessutom uppvisa bevis för deras respektive ålder.⁷³

De uppgifter som enligt federal lag ska uppges på ett etiopiskt äktenskapsbevis är följande:

- a) Namn, födelsedatum, födelseort för de två makarna liksom deras adresser;
- b) Namn, födelsedatum och födelseort för alla vittnen liksom deras adresser;
- c) Äktenskapets form, datum för dess inträde och datum för registrering.⁷⁴

<https://www.globalfinancingfacility.org/investing-civil-registration-and-vital-statistics-systems-improved-human-rights-and-enhanced-data>, (hämtad 2019-03-19).

⁷⁰ UNICEF, *UNICEF Annual Report 2017 - Ethiopia*, 2018, s. 13,

https://www.unicef.org/about/annualreport/files/Ethiopia_2017_COAR.pdf, (hämtad 2019-03-20).

⁷¹ Danish Immigration Service, 2018, s. 37.

⁷² Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 321(2); Landinfo, 2014, s. 9 ff.

⁷³ UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Marriage Registration*, (odaterad).

⁷⁴ Federal Democratic Republic of Ethiopia, 2000-07-04, art. 30.

Ett äktenskap ska enligt huvudregeln registreras omgående efter dess ingående. Lagen ställer emellertid upp en möjlighet för senare registrering. I ett utbildningsmaterial om familjerätt, publicerat med stöd av Justice and Legal Systems Research Institute, framgår att det är datumet för vigseln och inte datumet för äktenskapsbevisets utfärdande som avgör när äktenskapet inleddes.⁷⁵

Ett borgerligt äktenskap ska registreras omgående då auktoriteten som viger makarna också är den som utfärdar äktenskapsbeviset. För traditionella och religiösa äktenskap sker registreringen och utfärdandet av äktenskapsbevis vid ett senare tillfälle antingen genom anmälan av makarna eller genom auktoritetens eget initiativ. I utbildningsmaterialet om familjerätt förklaras att antalet registreringar av traditionella och religiösa äktenskap troligen är begränsad då kunskapen om möjligheten att utfärdas äktenskapsbevis generellt är låg i det etiopiska samhället.⁷⁶

7.3. Födelse

För att en registrering av ett barn ska ske krävs närvaro av båda föräldrarna, om det inte finns godtagbar anledning att de inte närvarar. Föräldrarna ska uppvisa ID-kort och uppge barnets namn.⁷⁷

Den information som samlas in om barnet vid registreringen är namn, födelsedatum, vikt vid födsel, födelseort och typ av plats för födseln (hemma, sjukhus) samt datum och plats för registrering, vem som närvarat vid födseln och om det var en singel-, tvilling- eller trillingfödsel.⁷⁸

Modern till barnet måste uppge födelsedatum, typ av assistans och kvalifikationer hos personen som assisterade vid förlossningen, civilstånd, etnicitet, bostadsort, födelseort, yrke och utbildningsnivå, medborgarskap samt ID-nummer. De uppgifter som fadern måste lämna skiljer sig åt på ett par punkter. Fadern behöver inte uppge något om assistans och kvalifikationer hos personen som assisterade vid förlossning eller födelseort, men ska i gengäld uppge namnet på sin far, d.v.s. barnets farfar.⁷⁹

Enligt UNICEF är Etiopien ett av de länder i världen med minst andel registrerade barn.⁸⁰ 90 procent av Etiopiens barn uppges vara oregistrerade.

⁷⁵ Ashagrie, Aschalew & Belete Martha, *Law of Family – Teaching Material*, 2009, s. 72, https://www.lawethiopia.com/images/teaching_materials/family-law-teaching-material.pdf, (hämtad 2019-03-15).

⁷⁶ Ibid., s. 94.

⁷⁷ UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Birth Registration*, (odaterad).

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ Ibid.

⁸⁰ UNICEF Ethiopia, *Italy supports vital events registration in Ethiopia*, 2016-12-07, <https://unicefethiopia.org/tag/vital-events-registration/>, (hämtad 2019-03-11); UNICEF Ethiopia, *Ethiopia: Vital event registration launched*, 2016-08-25, <https://unicefethiopia.org/2016/08/25/ethiopia-conventional-vital-events-registration-launched/>, (hämtad 2019-03-11).

Då närmare hälften av landets drygt 100 miljoner människor är under 18 år innebär det många miljoner människor som inte registrerats.⁸¹

7.4. Registrering av flyktingbarn

Etiopien har länge saknat ett system för registrering av nyfödda barn till föräldrar som befinner sig i landet som flyktingar. Sedan 2017, efter en förändring i nationell lagstiftning, finns möjligheten att registrera barn vid myndigheten Agency for Refugees and Returnees Affairs (ARRA). Enligt organisationen Citizenship Rights in Africa Initiative har de över 70 000 flyktingbarnen som fötts i Etiopien de senaste tio åren inte registrerats eller fått födelsebevis utfärdat. Organisationen uppger även att barn födda innan lagens ikraftträdande kan få födelsebevis utfärdat retroaktivt.⁸²

⁸¹ Citizenship Rights in Africa Initiative, *In a historic first, Ethiopia begins civil registration for refugees*, 2017-10-27, <http://citizenshiprightsafrika.org/in-a-historic-first-ethiopia-begins-civil-registration-for-refugees/>, (hämtad 2019-03-20).

⁸² Ibid.; UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Birth Registration*, (odaterad).

Källförteckning

Elektroniska källor

Abdo, Mohammed, "Legal Pluralism, Sharia Courts, and Constitutional Issues in Ethiopia", i *Mizan Law Review*, vol.5 nr 1, 2011, <https://www.ajol.info/index.php/mlr/article/viewFile/68769/56835> (hämtad 2019-04-05)

Abdo, Muradu & Abegaz, Gebreyesus, *Customary Law – Teaching Material*, Justice and Legal System Research Institute, 2009, https://ethiopianlaw.weebly.com/uploads/5/5/7/6/5576668/customary_law.pdf (hämtad 2019-03-18)

Afesha, Nigussie, "Major Differences between the Revised 'Federal' and SNNP Regional State Family Codes", i *Mizan Law Review*, vol. 11, nr 2, 2017, <https://www.ajol.info/index.php/mlr/article/viewFile/168665/158136> (hämtad 2019-01-23)

Alemu, Girmachew & Birmeta, Yonas, *Handbook on the Rights of the Child in Ethiopia*, Addis Abeba University, 2012, <https://resourcecentre.savethechildren.net/sites/default/files/documents/6630.pdf> (hämtad 2019-03-18)

Aneme, A., Girmachew, *Introduction to the Ethiopian Legal System and Legal Research*, GlobalLex, Hauser Global Law School Program, 2010, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/Ethiopia.html#religiouscourts> (hämtad 2019-03-19)

An-Na'im, A. Abdullahi, *Islamic Family Law – Ethiopia*, Emory University School of Law, 2015, <https://scholarblogs.emory.edu/islamic-family-law/home/research/legal-profiles/ethiopia-federal-democratic-republic-of/> (hämtad 2019-03-15)

Ashagrie, Aschalew "The Effect of Bigamous Marriage on Distribution of Marital Property in Ethiopia: A Case comment", i *Journal of Ethiopian Law*, vol. 25, nr 2, 2012, <https://journals.co.za/content/jel/25/2> (hämtad 2019-03-20)

Ashagrie, Aschalew & Belete Martha, *Law of Family – Teaching Material*, 2009, https://www.lawethiopia.com/images/teaching_materials/family-law-teaching-material.pdf (hämtad 2019-03-15)

Citizenship Rights in Africa Initiative, *In a historic first, Ethiopia begins civil registration for refugees*, 2017-10-27, <http://citizenshiprightsafrika.org/in-a-historic-first-ethiopia-begins-civil-registration-for-refugees/> (hämtad 2019-03-20)

Danish Immigration Service (DIS), *Ethiopia: Documents and citizenship*, 2018, <https://www.refworld.org/docid/5beacd6c4.html> (hämtad 2019-03-19)

Danish Institute for Human Rights (DIHR), *Customary Laws in Ethiopia: A Need for Better Recognition?*, 2012, https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/ayalew_report_0_k.pdf, (hämtad 2019-03-15)

Degol, Aron & Dinku, Shimelis, "Notes on the Principle "Best Interest of the Child": Meaning, history and its place under Ethiopian law ", i *Mizan Law Review*, vol. 5, nr 2, 2011, <https://www.ajol.info/index.php/mlr/article/view/145487> (hämtad 2019-01-23)

Demographic and Health Surveys (DHS) Program, *Ethiopia*, 2016, <https://dhsprogram.com/publications/publication-fr328-dhs-final-reports.cfm> (hämtad 2018-11-13)

European Centre for Minority Issues, *Women, Ethno-Cultural Communities and the State in Ethiopia*, 2017, http://www.ecmi.de/uploads/tx_lfpubdb/Working_Paper_100.pdf (hämtad 2019-01-21)

Fulas, A. Dureti, *Master thesis - The Legal Framework Regulating Polygamy in Ethiopia: An assessment In Light of Liberal Feminist Legal Theory and International Human Rights Law*, Lunds universitet, 2018, <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=8954047&fileOid=8954052> (hämtad 2019-04-05)

Global Financing Facility, *Investing in civil registration and vital statistics system for improved human rights and enhanced data*, 2017, <https://www.globalfinancingfacility.org/investing-civil-registration-and-vital-statistics-systems-improved-human-rights-and-enhanced-data> (hämtad 2019-03-19)

Government of Ethiopia, *Eighth periodic report submitted by Ethiopia under article 18 of the Convention, due in 2015*, 2017-12-18, https://www.ecoi.net/en/file/local/1424869/1930_1519128040_n1744773.pdf (hämtad 2019-01-21)

Landinfo, *Etiopia: Forvaltningsstruktur og dokumenter*, 2014, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=31509> (hämtad 2019-03-20)

Landinfo, *Etiopia: Alderskrav og ekteskapsinngåelse*, 2016, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Etiopia-Alderskrav-og-ekteskapsinngåelse.pdf> (hämtad 2019-01-23)

Sisay, G., Mulugeta, "Departure of ethiopian family laws: the need to redefine the place of societal norms in family matters", i *Haramaya Law review*, vol. 4, nr 1, 2015,
<https://www.ajol.info/index.php/hlr/article/view/148619> (hämtad 2019-01-21)

OECD Development Centre's Social Institutions & Gender Index (SIGI), (odaterad), *Country Profiles – Ethiopia*, 2018,
<https://www.genderindex.org/country/ethiopia/> (hämtad 2019-03-18)

Rafiq, Aayesha "Child Custody in Classic Islamic Law and Laws of Contemporary Muslim World (An Analysis)", i *International Journal of Humanitites and Social Science*, vol. 4, nr 5, mars 2014,
http://www.ijhssnet.com/journals/Vol_4_No_5_March_2014/29.pdf
(hämtad 2019-03-19)

UN Human Rights Committee, *Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant; First periodic report of States parties; Ethiopia*, 2009-10-22,
https://www.ecoi.net/en/file/local/1131859/470_1279186941_g0945782.pdf
(hämtad 2019-01-24)

UNICEF, *UNICEF Annual Report 2017 - Ethiopia*, 2018,
https://www.unicef.org/about/annualreport/files/Ethiopia_2017_COAR.pdf,
(hämtad 2019-03-20)

UNICEF, *Ending Child Marriage: A profile of progress in Ethiopia*, 2018,
https://www.unicef.org/ethiopia/sites/unicef.org.ethiopia/files/2018-10/Child%20Marriage%20Ethiopia-%20online%20version_0.pdf (hämtad 2019-03-21)

UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Birth Registration*, (odaterad),
<https://data.unicef.org/resources/crvs/ethiopia/> (hämtad 2019-03-11)

UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women, *Ethiopia: Marriage Registration*, (odaterad),
<https://data.unicef.org/resources/crvs/ethiopia/> (hämtad 2019-03-11)

UNICEF Ethiopia, *Ethiopia: Vital event registration launched*, 2016-08-25,
<https://unicefethiopia.org/2016/08/25/ethiopia-conventional-vital-events-registration-launched/>, (hämtad 2019-03-11)

UNICEF Ethiopia, *Italy supports vital events registration in Ethiopia*, 2016-12-07, <https://unicefethiopia.org/tag/vital-events-registration/> (hämtad 2019-03-11)

Utrikespolitiska Institutet, *Etiopien – Religion*, 2016,
<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/religion/>,
 (betaltjänst, hämtad 2019-03-19)

World Bank, *Strengthening Economic Rights and Women's Occupational Choice: The Impact of Reforming Ethiopia's Family Law*, 2013,
<http://documents.worldbank.org/curated/en/259861468021600567/pdf/WPS6695.pdf> (hämtad 2019-01-23)

Wourji, W., Tsehai, "Coexistence between the Formal and Informal Justice System in Ethiopia: Challenges and Prospects", i *African Journal of Legal Studies*, vol. 5, nr 3, 2012, https://brill.com/view/journals/ajls/5/3/article-p269_3.xml?lang=en, (hämtad 2019-03-20)

Lagstiftning

Amhara National Regional State, *The Amhara National Regional Family Code Approval Proclamation No. 79/2003*, 2003-06-25, ladda ned pdf:en "Amhara Regional State Family Code" via
<https://www.abyssinialaw.com/codes-commentaries-and-explanatory-notes?start=0> (hämtad 2019-01-23)

Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, 1995-08-21,
<https://www.refworld.org/docid/3ae6b5a84.html> (hämtad 2019-01-24)

Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Proclamation No. 213/2000 of 2000, The Revised Family Code*, 2000-07-04,
<https://www.refworld.org/docid/4c0ccc052.html> (hämtad 2019-01-23)

The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, Proclamation Nr. 414/2004, 2005-05-09,
<https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/et/et011en.pdf>, (hämtad 2019-03-18)

Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Proclamation No. 760/2012*, 2012-08-22, <https://data.unicef.org/wp-content/uploads/2017/12/proclamation-no-760-2012-registration-of-vital-events-and-national-identity-card-proclamation.pdf> (hämtad 2019-03-11)

Federal Democratic Republic of Ethiopia, *Proclamation No. 1049/2017*, 2017-08-07, <https://data.unicef.org/wp-content/uploads/2017/12/Proclamation-no.-1049-of-2017.pdf> (hämtad 2019-03-11)

Tryckta källor

Zewde Bahru & Pausewang Siegfried, *Ethiopia – The Challenge of Democracy from Below*, Nordiska Afrikainstitutet och Forum for Social Studies, 2002

Solomon, A. Getahun & Wudu K, Tafete, *Culture and Customs of Ethiopia*, Greenwood, Santa Barbara, California, 2014

Uhlig Siegbert, Appleyard David, Bausi Alessandro, Hahn Wolfgang & Kaplan Steven, *Ethiopia – History, Culture and Challenges*, Michigan State University Press, 2017

Om Lifos

Lifos är ett center för landinformation och omvärldsanalys. Vi samlar in, analyserar och upprätthåller expertkunskap om länder och regioner från vilka människor söker sig till Sverige.

Lifos mission: Lifos är ett expertorgan, vilket agerar opartiskt och proaktivt för att bidra till rättssäkra och effektiva migrationsprocesser genom tillförlitlig, relevant och lättillgänglig landinformation och omvärldsanalys.

Migrationsverket • 601 70 Norrköping

gb-lifos@migrationsverket.se

<http://lifos.migrationsverket.se> • www.migrationsverket.se